

Co w przypadku, gdy właściciel nieruchomości nie ma zbiornika bezodpływowego, ani POŚ? Co w przypadku, gdy właściciel nieruchomości podczas kontroli nie przedłoży umowy, ani dowodów zapłaty za wywóz nieczystości ciekłych? Czy w obecnym stanie prawnym można rolniczo wykorzystała ścieki z gospodarstwa domowego? Co ze zbiornikami mobilnymi typu "toi toi"?

Nagranie PCC Poland dedykowane osobom zajmującym się ewidencją zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków, odpowiedzialnym za przeprowadzanie kontroli i ściąganie kar w zakresie nieczystości ciekłych

Co w sytuacji, gdy mieszkaniec nie chce zawrzeć pisemnej umowy, tylko deklaruje, że ma ustną umowę z przedsiębiorcą?

W ramach naszego nagranych szkolenia skupiamy się na tematyce nieczystości płynnych, ze szczególnym uwzględnieniem zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków. W 11 modułach omawiamy wszystkie kluczowe zagadnienia związane z nieczystościami płynnymi, między innymi na jak długo właściciel powinien przechowywać dowody zapłaty za usługę i czy plan kontroli musi zawierać dane osobowe właściciela nieruchomości, czy wystarczy tylko adres? Usłyszą także Państwo czy podczas kontroli zbiorników wymagać faktur za zużycie wody, a także w jakim terminie po przeprowadzonej kontroli należy wydać decyzje o wywozie zastępczym? 11 Modułów naszego nagrania gwarantuje kompleksową wiedzę w rekordowo niskiej cenie. Otrzymacie Państwo także kompletną dokumentację potrzebną do pracy przy nieczystościach płynnych

W programie m.in.:

- Jeżeli nie ma odzewu na wezwanie, to czy możemy wysłać informację o kontroli na nieruchomości w celu okazania dokumentów? Jeżeli to nie skutkuje, to czy dopiero można wszcząć postępowanie?
- Czy na budowę POŚ trzeba uzyskać warunki zabudowy?
- Za jaki okres, jak długo właściciel powinien przechowywać dowody zapłaty za usługę?
- Czy podczas kontroli zbiorników wymagać faktur za zużycie wody?
- Co w sytuacji, gdy mieszkaniec podczas kontroli przedstawia jedną fakturę lub wcale z całego roku i tłumaczy, że to firma asenizacyjna nie dawała faktury?
- Jeśli ktoś ma umowę na wodę z PWiK a nie ma szamba (zbiornika bezodpływowego), to jak egzekwować wywóz nieczystości z takiej nieruchomości?
- Czy możemy wydać decyzję lub zalecenia pokontrolne odnośnie częstotliwości opróżniania zbiorników, a jeśli to nie skutkuje, to zgłosić fakt do innych organów w celu nałożenia kary?
- Jak postąpić w sytuacji, gdy przedsiębiorca wysłał sprawozdanie omyłkowo do innej gminy o tej samej nazwie i w konsekwencji dotarło do właściwej gminy po terminie?

Wzory pism, jakie otrzymają uczestnicy:

- decyzja nakazująca art.5 ust. 1 pkt 2
- decyzja za niezetelne sprawozdanie
- decyzja zobowiązująca właściciela nieruchomości do uiszczenia opłaty

- wezwanie do przedstawienia dokumentów dot. opróżniania szamb
- wzór upoważnienia do kontroli
- protokół kontroli - osoba fiz.uchwała w sprawie wymagań przedsiębiorcy
- protokół kontroli - przedsiębiorca
- wezwanie do uzupełnienia braków i nieściłości w dokumentacji
- wzór umowy na opróżnianie zbiorników bezodpływowych
- zawiadomienie o kontroli
- zgłoszenie szamba
- postanowienie powołania biegłego specjalistę
- postanowienie w o dopuszczeniu dowodu w spr.obowiązku uiszczenia opłaty
- postanowienie w o dopuszczeniu dowodu w spr.przyłączenia nieruchomości do sieci kanalizacyjnej
- warunki techniczno-budowlane dotyczące przydomowej oczyszczalni ścieków
- orzeczenie sądu art. 363 POŚ
- NIK Wystąpienia pokontrolne
- uchwała w sprawie górnych stawek
- uchwała w sprawie przejęcia nieczystości ciekłych
- uchwała w sprawie przejęcia od właścicieli nieruchomości obowiązków w zakresie utrzymania czystości

Szczegółowy program szkolenia:

Pytania naszych uczestników podczas szkolenia

- Czy plan kontroli musi zawierać dane osobowe właściciela nieruchomości, czy wystarczy tylko adres?
- Na jakiej podstawie można uzyskać dane dot. zużycia wody?
- W jaki sposób udokumentować kontrolę zza biurka, jeżeli mieszkaniec przesłał wymagane dokumenty mailem?
- Czy można przesłać protokół kontroli do mieszkańców w celu uzupełnienia i odesłania do urzędu wraz z rachunkami i umową?
- Co jeżeli właściciel nie przedstawi rachunków za wodę?
- Co jeżeli mieszkaniec odbierze wezwanie i nie dostarczy dokumentów lub nie odbierze poczty z wezwaniem i nie pojawi się w urzędzie?
- Jeżeli nie ma odzewu na wezwanie, to czy możemy wysłać informację o kontroli na nieruchomości w celu okazania dokumentów? Jeżeli to nie poskutkuje, to czy dopiero można wszcząć postępowanie?
- Czy oczyszczalnia ścieków w swoim regulaminie może zawrzeć zapis, że ścieki z terenu gminy będą przyjmowane w pierwszej kolejności od stałych mieszkańców, a od letników, jeżeli zmieszczą się w limicie ustalonym przez oczyszczalnię? Czy przedsiębiorca w związku z tym może wprowadzić dwie ceny dla mieszkańców i letników, ponieważ będzie oddawać ścieki mieszkańców do gminnej oczyszczalni, a letników do oczyszczalni w sąsiedniej gminie, na które posiada stosowne zezwolenie i promesy?
- Regulamin gminny zakłada opróżnianie szamba dwa razy w roku. Właściciel przedkłada tylko jeden rachunek za rok 2023, a z 2024 żadnego. Mieszka sam i ma trudną sytuację materialną. Co zrobić z taką osobą?
- Jak postąpić, gdy właściciel oświadcza, że nie ma łazienki ani zbiornika, a posiada sławojkę?
- Jeżeli nie ma podpisu mieszkańca na protokole, to czy kontrola jest nieważna?
- Co w przypadku, gdy mieszkańcy mają wodociąg, nie mają szamba i są wpięci do kanalizacji

- deszczowej i twierdzą, że nie mają możliwości wybudować na nieruchomości szamba, bo jest za mało miejsca, a przepisy budowlane określają odpowiednie odległości od okien, drogi i granicy?
- Co z osobą, która dopiero po przestaniu protokołu kontroli zawarła umowę i wywoziła nieczystości, a twierdzi, że wcześniej nieruchomości wywoziła na telefoniczne zgłoszenie?
  - Co w sytuacji, gdy nieruchomość podłączona jest do sieci kanalizacji sanitarnej, a występują wywozy nieczystości, ponieważ jest szambo przepływowe / przelewowe?
  - Co w sytuacji, gdy mieszkaniec nie posiada rachunków za wywóz, ponieważ twierdzi, że żadna firma nie chce odebrać nieczystości ze względu na utrudniony dojazd?
  - Co zrobić w przypadku, gdy firmy asenizacyjne odbierają nieczystości ciekłe tylko ze zbiorników bezodpływowych, a nie odbierają lub nie mają możliwości odbioru osadów z POŚ, a zezwolenie, które otrzymują na prowadzenie działalności dotyczy także wybierania osadu z osadników od właścicieli nieruchomości posiadających POŚ?
  - Co z szambami wybudowanymi w latach 80-tych, które mają dwie lub trzy komory, a mieszkańcy twierdzą, że z pierwszej komory opróżniają szambo, czyli około 2-3 m³ osadu, a z pozostałych nie?
  - Co ze zbiornikami mobilnymi typu TOI TOI?
  - Czy na budowę POŚ trzeba uzyskać warunki zabudowy?
  - Czy zgłaszając gotowość odbioru osadu należy zmienić decyzję firmie i pobrać opłatę skarbową za zmianę?
  - Jeżeli gmina ma wyznaczoną aglomerację, ale tylko w części gminy, to czy ścieki powstające poza aglomeracją muszą spełniać wymogi danej aglomeracji?
  - Na terenie gminy są dwie aglomeracje i firmy, które odbierają ścieki z TOI TOI i nie mają zezwolenia na zrzut ścieków do jednej zlewni z danej aglomeracji. Zlewnia twierdzi, że nie może takich ścieków przyjąć, ponieważ mają nieodpowiednie parametry. Ścieki przyjmuje zlewnia z drugiej aglomeracji, jednak nie ma wskazania w uchwale o aglomeracji. Czy mamy karać za zrzut do nieodpowiedniej zlewni w aglomeracji?
  - Czy w stawce górnej za m³ ścieków jest określona stawka za transport?
  - Czy wykorzystanie ścieków w celu rolniczym dotyczy tylko ścieków bezpośrednio z szamb mieszkańców?

Moduł I

- Kara pieniężna dla Gminy
- Czy kara nałożona WIOŚ za niewykonywanie kontroli nieruchomości nakładana jest na gminę jeden raz czy co roku?
- Art. 6 ust. 5a umowa i dowody zapłaty
- Jakie dokumenty przedkłada osoba kontrolowana?
- Za jaki okres, jak długo właściciel powinien przechowywać dowody zapłaty za usługę?
- Czy jest obowiązek prawny przechowywania faktur lub paragonów za wywóz nieczystości?
- Za jaki okres powinny być przechowywane dowody uiszczania opłat?
- Jaki jest termin przechowywania faktur? Jeżeli ustawa przewiduje kontrole raz na dwa lata, to czy można wnioskować, że okres dwóch lat przechowywania dowodu wystarczy?
- Plan kontroli
- Czy wszystkie nieruchomości do kontroli?
- Czy kontrolujemy wszystkie podmioty z ewidencji?

Moduł II

- Forma kontroli

- Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw - druk nr 2262
- W mieście XXX podczas przeprowadzania kontroli oprócz podpisanej umowy i dokumentów asenizacyjnych potwierdzających cykliczność wywozów poprosiliśmy również o okazanie ostatniej faktury za zużycie wody, danych o liczbie osób zamieszkujących nieruchomość oraz pojemności zbiornika bezodpływowego, aby móc określić rozbieżności występujące pomiędzy zużyciem wody, a zrzutem ścieków. Czy taki sposób pozyskiwania danych jest prawidłowy?
- Wezwanie osoby fizycznej
- Upoważnienie - ogólne
- Upoważnienie - szczegółowe (osoby fizycznej)
- Kontrola w terenie

Moduł III

- Kontrola - ustawa Prawo ochrony środowiska - art. 379 i 380
- Efekty kontroli - zalecenia "pokontrolne"
- Wyniki kontroli (kara grzywny, wykonanie zastępcze)
- Zakończenie kontroli - kara grzywny, decyzja na wykonanie zastępcze
- Jeśli na paragonie od przedsiębiorstwa nie ma podanych ilości wywiezionych nieczystości, to w jaki sposób wymagać podania danych przez przedsiębiorstwo?
- Czy terminy wywozów bierzemy z regulaminu, czy faktyczną częstotliwość z dowodów płacenia za usługę?

Moduł IV

- Jak postępować z nieruchomościami, które nie mają możliwości dojazdu szambiarce do szamba w celu opróżnienia zbiornika, co skutkuje brakiem dowodów opłat za wywóz?
- Czy gmina ma możliwość karania właścicieli nieruchomości za nieprawidłowości pokontrolne?
- Podczas kontroli umowa i FV są tylko do wglądu. Czy musimy mieć w urzędzie kserokopię?
- Czy można zaliczyć udokumentowanie umowy ustnej jako nagrane w audio? A jeśli brak takiego udokumentowania (w 99,99% tak będzie), to mieszkaniec nie posiada udokumentowanej umowy, więc może otrzymać mandat. Z tego powodu de facto nieposiadanie pisemnej umowy będzie się wiązać z brakiem takiej umowy
- Jeżeli w regulaminie widnieje zapis o wywozie nieczystości ze zbiornika raz na kwartał, a mieszkaniec jest czasowo nieobecny lub przebywa jedynie czasowo w nieruchomości i nie opróżnia zbiornika raz na kwartał, to jak do tego podejść przy kontroli?
- Co w przypadku, gdy na danej nieruchomości nie ma szamba i kanalizacji? Czy trzeba to wykazać w sprawozdaniu?
- Jak organ ma postąpić w przypadku pustostanu, niepodłączonego do sieci wodno-kanalizacyjnej, a są możliwości techniczne do jego podłączenia - cała miejscowość jest skanalizowana?
- Mamy przypadek, w którym właściciele nieruchomości twierdzą, że posiadają zbiornik bezodpływowy, ale istnieje podejrzenie, że może być to przydomowa oczyszczalnia ścieków - jak postąpić w takiej sytuacji?
- Czy podczas kontroli zbiorników wymagać faktur za zużycie wody?
- Co w sytuacji, gdy mieszkaniec podczas kontroli przedstawia jedną fakturę lub wcale z całego roku i tłumaczy, że to firma asenizacyjna nie dawała faktury?
- Czy należy opracować szczegółowe procedury kontroli nieruchomości i wydać je w formie zarządzenia?

- Czy kontrola z za biurka musi zakończyć się protokołem?
- Czy należy powiadomić listem każdego właściciela nieruchomości o kontroli? Czy wystarczy informacja zamieszczona na stronie urzędu?
- Co z budynkami, które są jeszcze w budowie, mają wybudowane przydomowe oczyszczalnie, ale właściciel oficjalnie mówi, że ich nie użytkuje, bo nie ma jeszcze odbioru?
- Jak przed kontrolą stwierdzić, czy gospodarka ściekowa danej nieruchomości jest prawidłowa?
- Co w przypadku, gdy mieszkaniec przedstawia dokumenty, ale wywóz nieczystości po przeliczeniu nie zgadza się z ilością poboru wody?
- Co, jeśli osoba mając licznik na wodzie gminnej zużywa wodę do gospodarstwa rolnego i nie ma podlicznika? Czy można przeliczyć zużycie wody na osoby, a resztę dać na gospodarstwo?
- Jaką przyjmować wartość zużycia wody w sprawie określenia przeciętnych norm zużycia wody dla budynku mieszkalnego pobierającego wodę ze studni?
- Jeśli ktoś ma umowę na wodę z PWiK a nie ma szamba (zbiornika bezodpływowego), to jak egzekwować wywóz nieczystości z takiej nieruchomości?
- Czy możemy wydać decyzję lub zalecenia pokontrolne odnośnie częstotliwości opróżniania zbiorników, a jeśli to nie skutkuje, to zgłosić fakt do innych organów w celu nałożenia kary?
- Czy grzywnę wymierza policja lub straż miejska?
- Jeśli wydamy decyzję, a właściciel nieruchomości zawrze umowę na odbiór nieczystości i ją nam przedstawi, to wtedy zmieniamy naszą decyzję?
- Decyzja na wykonanie zastępcze art. 6 ust. 7

Moduł V

- Decyzja na wykonanie zastępcze art. 6 ust. 7 c.d.
- Wysokość opłat wyliczonych z zastosowaniem "górných stawek"
- Decyzja
- Procedura wykonania zastępczego

Moduł VI

- Procedura wykonania zastępczego c.d.
- Zamówienie poniżej 130,000 zł
- W jakim terminie po przeprowadzonej kontroli należy wydać decyzje o wywozie zastępczym?
- Ewidencja i nowe sprawozdanie
- Elektroniczna ewidencja. Jak ją tworzyć, jakie programy mogą okazać się pomocne?
- Jeżeli w gminie nie ma ewidencji zbiorników bezodpływowych, od czego najlepiej zacząć jej tworzenie, czy od informacji o tym, aby mieszkańcy dokonali zgłoszeń (dając im opracowany druk zgłoszeń), a w dalszej kolejności kontrola domostw? Czy jest inne wyjście z sytuacji?
- Jeżeli gmina ma prowadzić ewidencję na podstawie dostępnych danych, to skąd wziąć dane dotyczące, czy na nieruchomości jest zbiornik bezodpływowy, czy POŚ oraz jaka jest pojemność i przepustowość?
- Czy ewidencję zbiorników i POŚ można prowadzić tylko na podstawie zgłoszeń mieszkańców? Czy można wprowadzać dane na podstawie materiałów dostępnych w gminie, np. starych papierowych ewidencji, przeprowadzanych kontroli oraz danych dostępnych w referacie i ewentualne brakujące dane uzupełniać z USC czy zakładu wod-kan?

Moduł VII

- Czy wpis do ewidencji muszą składać właściciele domków letniskowych?

- Czy zbiorniki bezodpływowe ewidencjonujemy bez znaczenia, czy jest to domek letniskowy czy przedsiębiorca, tylko ze względu na właściwość miejscową?
- Czy do pozyskania danych do ewidencji zbiorników i POŚ możemy użyć ankiety?
- Czy w ewidencji zbiorników bezodpływowych uwzględniać zbiorniki zlokalizowane w pustostanach?
- Czy istnieje przepis, dzięki któremu gmina może ukarać mieszkańca za niezgłoszenie zbiornika do ewidencji?
- W jaki sposób mobilizować gminę lub współpracowników do działania w temacie ewidencji nieczystości ciekłych?
- Czy są jakieś sankcje za brak ewidencji?
- Ewidencja - zbiorniki bezodpływowe
- Czy budowę szamba należy zgłaszać do gminy?
- Przedsiębiorcy
- Zmiany dla przedsiębiorców po 08.2022 r.
- Nowe rozporządzenie w sprawie wymagań
- Wozy asenizacyjne
- Wzór decyzji

Moduł VIII

- Sprawozdawczość - art. 9 ust. 2 UCPG
- A która oczyszczalnia jest właściwa?
- Sprawozdawczość przedsiębiorców art. 9o UCPG
- Odpowiedzialność podmiotów posiadających zezwolenie KARY
- Kara pieniężna w drodze decyzji wójta
- Sprawozdanie "zerowe"
- Czy wzór upoważnienia i protokół kontroli musi być przejęty zarządzeniem wójta?
- Czy można kontrolować przedsiębiorców posiadających zezwolenie na opróżnianie zbiorników bezodpływowych zdalnie czy w siedzibie urzędu?
- Jak kontrolować przedsiębiorcę, którego siedziba znajduje się w innym województwie?

Moduł IX

- Co w przypadku, gdy na terenie gminy nie ma firmy zajmującej się wywozem osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków?
- Jak weryfikować dane zawarte w sprawozdaniu kwartalnym?
- Czy sprawozdania muszą być wraz z załącznikiem zawierającym wykaz właścicieli, od których odebrano nieczystości ciekłe?
- Czy w sprawozdaniach ujmujemy odebrane nieczystości od firm, podane nam przez odbiorców nieczystości ciekłych?
- Czy można wymagać od przedsiębiorcy wskazania ilości odebranych nieczystości z każdej nieruchomości, skoro nowy zapis w ustawie wymaga liczby właścicieli nieruchomości wraz z wykazem adresów?
- W przypadku, gdy przedsiębiorca wykazał w sprawozdaniu gospodarstwo domowe, w którym odbierał osad z POŚ, a nie okazał promesy ani oświadczenia o rozszerzeniu zakresu działalności, to czy organ może wezwać do okazania takich dokumentów w celu weryfikacji sprawozdania?
- Czy za nierzetelne sprawozdanie jest kara, czy wezwanie do korekty?
- Jak postąpić w sytuacji, gdy przedsiębiorca wysłał sprawozdanie omyłkowo do innej gminy o tej samej nazwie i w konsekwencji dotarło do właściwej gminy po terminie?

- Czy stosowanie kar wobec podmiotów jest obowiązkowe?
- Obowiązek przyłączenia sieci lub zb lub poś
- Egzekucja w administracji
- Zbiorniki bezodpływowe i poś
- Decyzja wójta i przepisy karne
- Badanie ścieków z poś?

Moduł X

- Prawo właściciela do zwykłego korzystania z wód (Prawo wodne art. 33)
- Obowiązek badań - nałożony w przypadku nieprawidłowości
- Uruchomienie przydomowej oczyszczalni
- Co zawiera zgłoszenie - dane do ewidencji
- Opłata za zgłoszenie eksploatacji POŚ
- Co zrobić w przypadku starej instalacji POŚ i braku dokumentacji? Wnieść sprzeciw czy dokonać badań?
- Czy przeprowadzając kontrole zza biurka należy wysłać wezwanie z potwierdzeniem odbioru właścicielowi nieruchomości do przedstawienia umowy i faktur opróżniania zbiornika? Co, jeżeli w wyznaczonym terminie dokumenty nie zostaną przedstawione? Czy przeprowadzamy kontrolę w terenie? Czy należy wysłać zawiadomienie o kontroli?
- Właściciel nieruchomości jest jednocześnie przedsiębiorcą mającym zezwolenie na wywóz nieczystości. Co w czasie kontroli jego nieruchomości musi przedłożyć dokumenty?
- Czy w sytuacji, gdy mieszkaniec nie posiada certyfikatów dla oczyszczalni? Czy można wydać decyzję o obowiązku wykonania badań?
- Jakie dalsze czynności podjąć, gdy decyzja o wstrzymaniu eksploatacji przydomowej oczyszczalni ścieków stanie się ostateczna?
- Inna forma udokumentowania obowiązków
- Czy umowy są konieczne, czy wystarczą dowody opłaty?
- Czy art. 6.1 sugeruje konieczność zawarcia umowy? Czy w drodze uchwały rada gminy może określić sposoby udokumentowania?
- Kabiny przenośne TOI TOI
- Nieruchomości rekreacyjne, czasowo zamieszkiwane

Moduł XI

- Nieruchomości rekreacyjne, czasowo zamieszkiwane c.d.
- Regulamin ROD
- Rolnicze wykorzystanie ścieków
- Paragraf 16 rozporządzenia
- Zwykłe korzystanie z wód
- Jakie dokumenty przedkłada rolnik podczas kontroli z zakresu gospodarki nieczystościami ciekłymi?
- Efekty kontroli
- Aktualizacja uchwał
- Terminy - zmiany przepisów
- Uchwałą górne stawki
- W jaki sposób określić górne stawki na terenie gminy?
- Czy grozi jakaś kara za podjęcie uchwały górnych stawek w dniu 28 lutego 2023?

Prowadzący:

Ewa Łabno - wieloletni pracownik administracji samorządowej od ponad 10 lat w zakresie gospodarki odpadami oraz nieczystości ciekłych, **kierownik Referatu Gospodarki Odpadami i Spraw Wodno-Ściekowych w Urzędzie Miasta**, a wcześniej praca w firmie prywatnej z zakresu ochrony środowiska, gospodarki odpadami i nieczystości ciekłych. Absolwentka Inżynierii Środowiska Politechniki Śląskiej w Gliwicach oraz Uniwersytetu Śląskiego z zakresu ochrony środowiska.

Prawa autorskie do niniejszego programu przysługują Private Corporate Consulting Sp. z o.o. Udostępnianie, kopiowanie i przerabianie niniejszego programu bez pisemnej zgody Private Corporate Consulting Sp. z o.o., zagrożone jest odpowiedzialnością karną oraz cywilną